astumist oli ta kaua aega Wiljandi maakoguduse õpetaja. Tema jutlust kuuldi nii siin kui seal hea meelega; omas olekus oli ta awalik ja lihtne ja wõttis Eestirahwa edenemisest rõõmuga osa. Ka oli ta suur laulu ja muusika sõber. Wiimsel ajal oli ta Eestikeelse kirikulauluraamatu parandamise kommisjoni esimees ja tegi selle kallal elawalt ja hoolega tööd, kunni see trükist ilmus. Tema lahke ja pehme wiis wõitis ka koolilaste südamed, nagu nende ridade kirjutaja ise omast nägemisest wõib tunnistada. Tema mälestus kestku edasi õnnistuses! — 21. webruaril pühitseti igal pool Wenemaal Wene kirjaniku **Gogoli** 50-aastast surmapäewa, iseäranis koolides kästi õpilastele Gogoli elulugu ja kirjatööde tähtsust jutustada ja tema kirjatööst ette lugeda. Teine niisugune püha oli **Shukowsky** 50-aastane surmapäew 23. aprilil (11. apr.). See wiimane elas omal ajal ka Jurjewis (Tartus) ja ei olnud siinse ringkondadele mitte tundmata. Shukowsky oli laulik ja oma tõlgete läbi wõõrast keelest tuntud ja lugu peetud. Iseäranis waimustawad on tema luuletused Keisri enese ja tema perekonna liigete kohta.

— 13. Märtsil suri Lõuna-Ahwrika teemantitekuningas Cecil Rhodes ära. Arwatakse, et kui ta kolm aastat warem oleks ära surnud, siis ehk Ahwrika sõda oleks tulemata jäänud. Osawa äriajamise läbi sai ta peagi rikkaks mehes. Oma rikkuse läbi sai Rhodes Kapimaa parlamendi liikmeks ja wiimaks ministrite esimeheks. Nõnda seisis politikalik ja rahalik wõim ühe mehe käes. Inglise walitsus seisis Rhodesi selja taga. Rhodes kihutas aastal 1893 inglasi musta meeste wastu sõdima; need wõideti ära ja maa sai Inglise omanduseks. Rhodesi hakati „Lõuna-Ahwrika Napoleoniks“ nimetama. Boeride wabariigid oliwad tal tüliks ees, sest nod lahutasiwad Inglismaa päralt olewaid maajagusid teine teiselt, ja pealegi oli Transwaalis suur kullasaak ees ootamas. Sõda algas. Rhodes lootis üht suurt wabariiki Lõuna-Ahwrikas asutada ja ise selle wabariigi esimeheks saada. Boeride wabadusearmastus ajas kõik tema plaanid nurja ja ta wajus surmawalda enne, kui boerid inglastega kokku sulasiwad. — 2. aprillil kell 1 lõunajal laskis ohwitseri ülikonnas olew kurjategija, kes mitte sõjawäe seisusest ei ole, 4 pauku rewolwrist sisimeste asjade ministri, jäägermeistri **Sipjagini** peale. Kaks kuuli trehwasiwad ministrit nii raskeste, et ta tunni aja pärast suri. Tema asemele määrati

sekretär von Plehwe. Sipjagini tegewusel ilmusiwadmitmed seadused, mis maa oma-walitsuste tegewuse piirid kitsamaks tegiwad, ja mitmed kubermangud kõwema politsei ülewaatamise ja walwamise alla paniwad. — **Martiniko** ja **Wintsendi** saare peal oli aprili kuus suur tulepurskamine ühes maa-wärisemisega. Õnnetus oli otsata suur. Ligi 30 tuhat inimest sai surma ja mere peal põles umbes 19 laewa ära. Hirmu pärast on palju inimesi nõdrameeleliseks läinud. Selle suure ja hirmsa sündmuse ajal olewat Italias ka Wesuuw rahutumaks läinud. Kes wõib nüüd weel selle üle kahe wahel olla, et Soodoma ja Komorra linnade häwitamise lugu tõeste on sündinud. Hirmus teadmine, kui emakene maa jalgade al enam kindel ja rahul ei ole! Rõõmustagu, kellel õnneks on Läänemere kaldal ehk Emajõe ääres elada! — Poltawa ja Harkowi kubermangudes tungisiwad talupojad paljudes kohtades mõisate kallale ja tegiwad nende tagawara aidad tühjaks, mille läbi mõisad suurt kahju saiwad. Mässajad wõeti wastutamise alla, aga ka wallawalitsused peawad aru andma, sest et nad oma nuhtluse wäärilise hooletuse läbi rahutuse laiali lagunemist talupoegade keskel edendasiwad. Rahutused tõusiwad üleskihutajate läbi, kes rahwale walekuulutusi ette lugesiwad ja neid selleläbi ekstitasiwad. — Üliõpilaste rahutused tegiwad riigiwalitsusele suurt waewa ja muret ka möödaläinud aastal. Rahwahariduse minister **Wannowsky** pani oma ameti maha ja tema asemele astus ammetisse **Saenger**. Wiimse tegewusest ei wõi weel midagi ütelda. Öeldakse, et tema wabameeleline on ja kõrge haridusega. Andku Jumal, et tal korda läheb Wenemaa hariduse ja kooli laewa nõnda juhtida, et rahutumad meeled rahule jääwad ja kõrget riigiammetnikku hariduse töös hakkawad aitama. Ränk on see töö ja ei wõi mitte muidu korda minna ja tehtud saada, kui kõikide haridussõprade toetamisel. Koolitöö edeneb ainult rahus. Kus rahwas hakkab mässama, kõik õnn seal peab kaduma.

Transwaali werine sõda jõudis mai kuul s. a 32 kuuse wältuse järele, lõpule. Kaks wabariiki — Oranje ja Transwaal on täitsa laastatud ja boeride elumajad tuhahunnikuteks muudetud. Tuhanded miljonid rublad kulutati Inglise poolt, et boerisid oma alla rusuda. Kui palju perekondasid nutab nüüd Inglismaal oma isasid